KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2022/1192

(2022. gada 11. jūlijs),

ar ko nosaka pasākumus *Globodera pallida* (Stone) Behrens un *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens izskaušanai un izplatības novēršanai

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK ([1]), un jo īpaši tās 28. panta 1. punkta a)–h) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Regula (ES) 2016/2031 nosaka pamatu Savienības tiesību aktiem par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem. Tā kā ar minēto regulu ir noteikts jauns noteikumu kopums, ar to no 2022. gada 1. janvāra atceļ vairākus tiesību aktus, kuru pamatā bija iepriekšējie nozares noteikumi.

(2) Viens no šiem atceltajiem tiesību aktiem ir Padomes Direktīva 2007/33/EK ([2]), ar ko noteikti pasākumi pret kartupeļu cistu nematodēm, kas ir kaitīgie organismi *Globodera pallida* (Stone) Behrens (Eiropas populācijas) un *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (Eiropas populācijas) ("attiecīgie kaitīgie organismi").

(3) Turklāt kopš minētās direktīvas pieņemšanas ir notikušas jaunas tehniskās un zinātniskās norises saistībā ar attiecīgo kaitīgo organismu bioloģiju un izplatību un ir izstrādātas jaunas testēšanas metodes to noteikšanai un identifikācijai, kā arī metodes to izskaušanai un izplatības novēršanai.

(4) Tāpēc ir lietderīgi pieņemt jaunus pasākumus attiecībā uz *Solanum tuberosum* L. augiem, izņemot sēklas ("attiecīgie augi"), lai izskaustu attiecīgos kaitīgos organismus invadētajās ražošanas platībās gadījumā, ja to klātbūtne tiek konstatēta Savienības teritorijā, un novērstu to izplatību šajā teritorijā. Tomēr atsevišķi pasākumi, kas noteikti Direktīvā 2007/33/EK, jo īpaši tie, kas attiecas uz attiecīgo kaitīgo organismu noteikšanu un izplatības novēršanu, joprojām ir piemēroti un tāpēc būtu jāparedz.

(5) Kompetentajām iestādēm būtu jāveic oficiāli apsekojumi, lai noteiktu attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtni, visupirms ražošanas platībā, kurā ir stādāmi vai uzglabājami attiecīgie augi, kas paredzēti pārstādīšanai, vai kartupeļi, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā. Noteikumi par šādiem apsekojumiem ir paredzēti, lai nodrošinātu attiecīgo kaitīgo organismu identifikāciju un, ja nepieciešams, izskaušanu, ja konstatēta tā klātbūtne.

(6) Ir lietderīgi noteikumos par oficiālajiem noteikšanas apsekojumiem iekļaut noteikumus par paraugu ņemšanu un testēšanu attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtnes noteikšanai, ko veic saskaņā ar visjaunākajām tehniskajām un zinātniskajām norisēm.

(7) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atkāpties no noteikumiem par oficiāliem noteikšanas apsekojumiem konkrētos apstākļos un teritorijās, ko noteikusi kompetentā iestāde, arī attiecīgā gadījumā attiecībā uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju.

([1]) OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.

([2]) Padomes Direktīva 2007/33/EK (2007. gada 11. jūnijs) par kartupeļu cistu nematožu kontroli un ar ko atceļ Direktīvu 69/465/EEK (OV L 156, 16.6.2007., 12. lpp.).

(8) Lai noteiktu attiecīgo kaitīgo organismu izplatību, būtu jāveic oficiāli monitoringa apsekojumi ražošanas platībās, ko izmanto kartupeļu audzēšanai, izņemot kartupeļus, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā. Minētajos apsekojumos būtu jāaptver vismaz 0,5 % platības, kas attiecīgajā gadā izmantota kartupeļu audzēšanai, izņemot kartupeļus, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā. Šāds apsekojuma aptvērums ir nepieciešams, lai nodrošinātu maksimāli skaidru priekšstatu par situāciju saistībā ar attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un īstenotu profilaktisku rīcību to izskaušanai un izplatības novēršanai Savienības teritorijā.

(9) Ražošanas platības, kurās konstatēta invadēšanās ar attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem, būtu oficiāli jāreģistrē, un invadētie augi būtu oficiāli jāatzīst par invadētiem, lai varētu veikt minēto augu pārredzamu kontroli un piemērot attiecīgos pasākumus.

(10) Tāpēc ir lietderīgi pieņemt pasākumus attiecībā uz invadētajām ražošanas platībām un invadētiem augiem, lai garantētu, ka attiecīgie kaitīgie organismi ir izskausti un neizplatās tālāk. Lai minētie pasākumi būtu samērīgi un efektīvi, tiem jābūt atšķirīgiem atkarībā no tā, vai attiecīgie augi ir paredzēti pārstādīšanai vai rūpnieciskai pārstrādei.

(11) Ir lietderīgi pasākumos iekļaut oficiālu kontroles programmu, kurā papildus citiem elementiem ņem vērā konkrētās ražošanas un tirdzniecības sistēmas attiecībā uz attiecīgo kaitīgo organismu saimniekaugiem attiecīgajā dalībvalstī, klātesošo attiecīgo kaitīgo organismu populācijas īpašības, visaugstākā pieejamā izturības līmeņa izturīgu kartupeļu šķirņu izmantošanu un citas agronomiskās iespējas kaitīgo organismu nomākšanai, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/128/EK ([3]) III pielikuma 1. punktā.

(12) Lai Komisijai nodrošinātu priekšstatu par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem Savienībā un lai dalībvalstis vajadzības gadījumā pielāgotu savus attiecīgos pasākumus, dalībvalstīm līdz katra gada 31. janvārim būtu jāpaziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm visu to jauno kartupeļu šķirņu saraksts, attiecībā uz kurām tās oficiālā testēšanā iepriekšējā gadā konstatējušas, ka tās ir izturīgas pret attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem.

(13) Ja attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtne vairs netiek apstiprināta ražošanas platībā, tad, pamatojoties uz konkrētām paraugu ņemšanas prasībām, pasākumus šajā platībā atceļ, ņemot vērā, ka fitosanitārais risks šādā gadījumā būtu neliels.

(14) Atsevišķās dalībvalstīs izmanto metodi, kurā nematožu cistas izolē no atliekām un pēc tam veic sugu noteikšanu un identifikāciju ar reālā laika *PCR* testu, pamatojoties uz *Beniers* et al. 2014 ([4]), taču tās apstiprināšanas process joprojām notiek. Lai izvairītos no pārtraukumiem nematožu noteikšanā un identifikācijā dalībvalstīs, kas izmanto šo metodi, ir lietderīgi atļaut turpināt tās izmantošanu pārejas periodā līdz tās apstiprināšanai, jo alternatīvas minētajās dalībvalstīs patlaban nav pieejamas.

(15) Šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, lai nodrošinātu, ka to piemēro, cik drīz vien iespējams pēc Direktīvas 2007/33/EK atcelšanas.

(16) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

([4]) *Beniers, J.E., Been, T. H., Mendes, O., van Gent-Pelzer, M. P. E. & van der Lee, T. A. J.* (2014) "Quantification of viable eggs of the potato cyst nematodes (Globodera spp.) using either trehalose or RNA-specific Real-Time PCR." *Nematology*, 16, 1219. – 1232. lpp.

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka pasākumus *Globodera pallida* (Stone) Behrens un *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens izskaušanai un to izplatības novēršanai Savienības teritorijā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "attiecīgais kaitīgais organisms" ir īpatnis, kas pieder pie sugas *Globodera pallida* (Stone) Behrens vai sugas *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens;

2) "izturīga kartupeļu šķirne" ir šķirne, kuru audzējot tiek ievērojami kavēta attiecīgo kaitīgo organismu konkrētas populācijas attīstība;

3) "attiecīgie augi" ir:

   a) *Solanum tuberosum* L. augi (kartupeļi), izņemot sēklas; vai

   b) augi, kas uzskaitīti I pielikumā;

4) "noteikšanas apsekojums" ir metodiska procedūra attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtnes noteikšanai konkrētā teritorijā;

5) "monitoringa apsekojums" ir metodiska procedūra, ko veic noteiktā laikposmā, lai noteiktu attiecīgo kaitīgo organismu izplatību konkrētā dalībvalstī vai atsevišķā tās daļā.

II NODAĻA

OFICIĀLIE NOTEIKŠANAS APSEKOJUMI

3. pants

Oficiālie noteikšanas apsekojumi

1. Kompetentās iestādes veic oficiālu noteikšanas apsekojumu, lai noskaidrotu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni ražošanas platībās, kurās augi, kas uzskaitīti I pielikumā un paredzēti pārstādīšanai, vai kartupeļi, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā, ir stādāmi vai uzglabājami apstākļos, kur auga saknes vai citas daļas ir tiešā saskarē ar ražošanas platības augsni.

2. Oficiālos noteikšanas apsekojumus veic laikposmā starp pēdējās ražas novākšanu un 1. punktā minēto augu vai stādīšanai paredzēto kartupeļu bumbuļu stādīšanu.

Atkāpjoties no pirmās daļas, oficiālo noteikšanas apsekojumu var veikt:

a) agrāk par minēto periodu ar nosacījumu, ka kompetentā iestāde tur pieejamu uzskaiti par attiecīgā oficiālā noteikšanas apsekojuma rezultātu dokumentāliem pierādījumiem, kas apstiprina, ka attiecīgie kaitīgie organismi nav konstatēti un ka kartupeļi un citi saimniekaugi, kas uzskaitīti I pielikuma 1. punktā, nav bijuši uz vietas noteikšanas apsekojuma laikā un nav audzēti kopš šā apsekojuma veikšanas, vai

b) laikposmā, kad attiecīgajā ražošanas platībā tiek audzēti kultūraugi, ko nenovāc, piemēram, zaļmēslojuma augi vai starpkultūras.

3. Oficiāls noteikšanas apsekojums nav jāveic attiecībā uz:

a) to I pielikumā uzskaitīto augu stādīšanu, kurus paredzēts pārstādīt tajā pašā audzēšanas vietā, kas atrodas kompetento iestāžu noteiktā teritorijā;

b) tādu kartupeļu stādīšanu, kuri paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā, kas izmantojami tajā pašā audzēšanas vietā, kura atrodas kompetento iestāžu noteiktā teritorijā;

c) to I pielikuma 2. un 3. punktā uzskaitīto augu stādīšanai, kurus paredzēts pārstādīt, un uz novāktajiem augiem attiecas II pielikuma 1. punktā minētie oficiāli apstiprinātie pasākumi.

4. Dalībvalstis oficiāli reģistrē oficiālo noteikšanas apsekojumu rezultātus un pēc pieprasījuma dara tos pieejamus Komisijai saskaņā ar IV pielikumā noteikto veidni.

4. pants

Paraugu ņemšana un testēšana oficiālajiem noteikšanas apsekojumiem

1. Attiecībā uz ražošanas platībām, kurās stādāmi vai uzglabājami kartupeļu bumbuļi, kas paredzēti stādīšanai, vai I pielikuma 1. punktā uzskaitītie augi, kas paredzēti augu audzēšanai stādīšanas nolūkā, oficiālajā noteikšanas apsekojumā iekļauj paraugu ņemšanu un testēšanu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnes noteikšanai, ko veic saskaņā ar III pielikumu.

2. Attiecībā uz ražošanas platībām, kurās stādāmi vai uzglabājami augi, kas uzskaitīti I pielikuma 2. un 3. punktā un kas paredzēti augu audzēšanai stādīšanas nolūkā, oficiālajā noteikšanas apsekojumā iekļauj paraugu ņemšanu un testēšanu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnes noteikšanai, ko veic saskaņā ar III pielikumu.

3. Atkāpjoties no 2. punkta, paraugu ņemšana un testēšana saistībā ar attiecīgo kaitīgo organismu nav vajadzīga, ja ražošanas platībā:

a) attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne nav konstatēta iepriekšējo 12 gadu laikā, pamatojoties uz atbilstošas oficiāli apstiprinātas testēšanas rezultātiem, vai

b) ir zināma lauka vēsture par audzētiem kultūraugiem, un iepriekšējo 12 gadu laikā nav audzēti kartupeļi vai citi saimniekaugi, kas uzskaitīti I pielikuma 1. punktā.

5. pants

Invadēto ražošanas platību un invadēto attiecīgo augu noteikšana

1. Ja oficiāla noteikšanas apsekojuma vai oficiāla monitoringa apsekojuma laikā ražošanas platībā ir konstatēta attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtne, kā minēts 6. pantā, un šāda klātbūtne ir oficiāli apstiprināta testos, kas minēti 4. pantā un 7. panta 2. punktā, kompetentās iestādes nosaka attiecīgo platību par invadētu.

2. Attiecīgos augus, kuru izcelsme ir ražošanas platībā, kas noteikta par invadētu atbilstoši 1. punktam, vai augus, kas bijuši saskarē ar augsni, kurā konstatēti attiecīgie kaitīgie organismi, nosaka par invadētiem.

III NODAĻA

OFICIĀLIE MONITORINGA APSEKOJUMI

6. pants

Oficiālie monitoringa apsekojumi

1. Lai ražošanas platībās, ko izmanto kartupeļu audzēšanai, izņemot kartupeļus, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā, noteiktu attiecīgo kaitīgo organismu izplatību, šajās platībās veic ikgadējus, uz risku balstītus oficiālus monitoringa apsekojumus.

2. Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm to 1. punktā minēto monitoringa apsekojumu rezultātus, kuri iepriekšējā gadā veikti saskaņā ar IV pielikumā noteikto veidni.

7. pants

Paraugu ņemšana un testēšana oficiālajiem monitoringa apsekojumiem

1. Oficiālajos monitoringa apsekojumos aptver vismaz 0,5 % platības, kas attiecīgajā gadā izmantota kartupeļu audzēšanai, izņemot kartupeļus, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā.

2. Minētajos oficiālajos monitoringa apsekojumos iekļauj paraugu ņemšanu un testēšanu attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtnes noteikšanai saskaņā ar III pielikuma 2. punktu.

3. Kad dalībvalstis izmanto III pielikuma 6. punktā minēto parauga lielumu, tās paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm detalizētu informāciju par teritorijām, kurās izmantots šis parauga lielums.

IV NODAĻA

PASĀKUMI

8. pants

Izskaušanas pasākumi

1. Ražošanas platībā, kas oficiāli noteikta par invadētu atbilstoši 5. panta 1. punktam, kompetentās iestādes vai profesionālie operatori kompetento iestāžu oficiālā uzraudzībā attiecīgo kaitīgo organismu izskaušanas nolūkā piemēro visus šos pasākumus:

a) nestāda kartupeļus, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā;

b) nestāda un neuzglabā augus, kas uzskaitīti I pielikumā un paredzēti augu audzēšanai stādīšanas nolūkā, izņemot attiecīgos augus, kas uzskaitīti I pielikuma 2. vai 3. punktā, ar nosacījumu, ka šiem augiem pēc to novākšanas piemēro II pielikuma 1. punktā minētos oficiāli apstiprinātos pasākumus, lai nebūtu nosakāma attiecīgā kaitīgā organisma izplatības riska, un

c) iekārtas attīra no augsnes un augu atliekām pirms vai tūlīt pēc to pārvietošanas no attiecīgās ražošanas platības un pirms to ievešanas jebkurā ražošanas platībā, kas atrodas ārpus invadētās ražošanas platības un nav noteikta par invadētu atbilstoši 5. panta 1. punktam.

2. Ja ražošanas platības, kas izmantojamas, lai audzētu kartupeļus, izņemot tos, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai stādīšanas nolūkā, ir oficiāli noteiktas par invadētām atbilstoši 5. panta 1. punktam, šādām ražošanas platībām piemēro oficiālu kontroles programmu, kuras mērķis ir nodrošināt, ka attiecīgie kaitīgie organismi neizplatās ārpus šīm ražošanas platībām.

Pirmajā daļā minētajā oficiālajā kontroles programmā attiecīgā gadījumā ņem vērā visus turpmāk minētos elementus:

a) konkrētās audzēšanas un tirdzniecības sistēmas attiecībā uz attiecīgo kaitīgo organismu saimniekaugiem attiecīgajā dalībvalstī;

b) klātesošo attiecīgo kaitīgo organismu populācijas īpašības;

c) tādu izturīgu kartupeļu šķirņu izmantošana, kurām ir visaugstākais izturības līmenis (izturības rādītājs 8 vai 9, kā norādīts V pielikuma 1. punktā, ja pieejamas);

d) citas agronomiskās iespējas kaitīgā organisma nomākšanai, kā minēts Direktīvas 2009/128/EK III pielikuma 1. punktā, un

e) pasākumi, kas aprakstīti 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

Dalībvalstis paziņo oficiālo kontroles programmu Komisijai un pārējām dalībvalstīm.

3. Kartupeļu šķirņu izturības pakāpi izsaka skaitliski saskaņā ar standarta rādītāju apzīmējumu tabulu, kas noteikta V pielikuma 1. punktā.

Testēšanu izturības noteikšanai veic saskaņā ar V pielikuma 2. punktā noteikto protokolu.

9. pants

Pasākumi attiecībā uz invadētajiem augiem

1. Kompetentās iestādes vai profesionālie operatori kompetento iestāžu oficiālā uzraudzībā attiecīgo kaitīgo organismu izskaušanas nolūkā attiecīgajiem augiem, kas noteikti par invadētiem atbilstoši 5. pantam, piemēro šādus pasākumus:

a) nestāda kartupeļus, kas paredzēti kartupeļu bumbuļu ražošanai;

b) attiecībā uz kartupeļiem, kas paredzēti rūpnieciskai pārstrādei vai šķirošanai, piemēro oficiāli apstiprinātus pasākumus saskaņā ar II pielikuma 2. punktu, un

c) augus, kas minēti I pielikuma 2. vai 3. punktā, nestāda, ja vien tiem nav piemēroti II pielikuma 1. punktā minētie oficiāli apstiprinātie pasākumi, lai tie vairs nebūtu invadēti.

2. Pasākumos, ko veic saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu, ņem vērā konkrētās audzēšanas un tirdzniecības sistēmas saistībā ar konkrētā kaitīgā organisma saimniekaugiem attiecīgajā dalībvalstī un attiecīgā kaitīgā organisma populācijas īpašības.

V NODAĻA

PAZIŅOJUMI PAR ATTIECĪGAJIEM KAITĪGAJIEM ORGANISMIEM UN ŠĶIRNĒM UN PASĀKUMU ATCELŠANA

10. pants

Paziņošana par apstiprinātu kaitīgā organisma klātbūtni uz izturīgas kartupeļu šķirnes

1. Profesionālie operatori un jebkuras citas personas, kas uzzina par attiecīgā kaitīgā organisma simptomiem, kuri radušies, jo izturīga kartupeļu šķirne ir zaudējusi vai mainījusi izturību saistībā ar ārkārtējām izmaiņām nematožu sugas, patotipu vai virulences grupas sastāvā, informē par to kompetentās iestādes.

2. Visos gadījumos, ko paziņo atbilstoši 1. punktam, kā arī kad tās uzzina par šādiem gadījumiem, kompetentās iestādes pārbauda iesaistīto kartupeļu cistas nematožu sugu un attiecīgā gadījumā patotipu vai virulences grupu un apstiprina to klātbūtni, izmantojot atbilstošas metodes.

3. Katru gadu līdz 31. janvārim dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm detalizētu informāciju par apstiprinājumiem, kas pagājušajā gadā veikti atbilstoši 2. punktam.

11. pants

Paziņojums par šķirnēm, kas ir izturīgas pret attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem

Dalībvalstis katru gadu līdz 31. janvārim paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm to visu jauno kartupeļu šķirņu sarakstu, kuras tās atļāvušas tirgot iepriekšējā gadā un attiecībā uz kurām oficiālos testos, kas minēti V pielikumā, ir konstatēts, ka tās ir izturīgas pret attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem. Tās norāda šķirnes kopā ar attiecīgo kaitīgo organismu sugām, patotipiem, virulences grupām vai populācijām, pret kurām šķirnes ir izturīgas, kā arī relatīvo ieņēmību.

12. pants

Oficiāla atkārtota paraugu ņemšana un testēšana nolūkā atcelt pasākumus invadētā ražošanas platībā

1. Kompetentās iestādes var veikt atkārtotu paraugu ņemšanu invadētā ražošanas platībā, kas noteikta atbilstoši 5. panta 1. punktam, un testēšanu saskaņā ar vienu no šādām metodēm:

a) oficiāla atkārtota paraugu ņemšana ražošanas platībā un testēšana, izmantojot vienu no III pielikumā noteiktajām metodēm, pēc vismaz sešiem gadiem, skaitot no attiecīgā kaitīgā organisma pozitīvās apstiprināšanas vai skaitot no pēdējās kartupeļu kultūras audzēšanas, vai

b) oficiāla atkārtota paraugu ņemšana ražošanas platībā un testēšana, izmantojot vienu no III pielikumā noteiktajām metodēm, pēc appludināšanas ar ūdeni saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

   i) appludināšana notiek nepārtrauktā 12 nedēļu laikposmā, kad augsnes temperatūra ir vismaz 16 °C, 15 cm dziļumā un vismaz 5 cm ūdens slāni virs zemes;

   ii) izslēdz noplūdi no appludinātās teritorijas apvidus pacēluma dēļ;

   iii) appludināšana nav atļauta ražošanas platībās, kas ir oficiālā kontrolē *Synchytrium endobioticum* klātbūtnes dēļ;

   iv) ja appludināšanu veic atklātā laukā vai ja izmanto virszemes ūdeņus no avota, attiecībā uz kuru nevar izslēgt piesārņojumu ar *Ralstonia solanacearum*, apstrādātajā ražošanas platībā nestāda *Solanum tuberosum* vai *Solanum lycopersicum* augus vismaz audzēšanas sezonā pēc appludināšanas.

Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto laikposmu var saīsināt līdz vismaz trīs gadiem, ja ir īstenoti efektīvi un oficiāli apstiprināti kontroles pasākumi.

2. Ja attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtne nav apstiprināta pēc 1. punktā minētās atkārtotās oficiālās paraugu ņemšanas un testēšanas, kompetentās iestādes atjaunina 3. panta 4. punktā un 5. panta 1. punktā minēto oficiālo uzskaiti un nekavējoties atceļ attiecīgajā ražošanas platībā noteiktos ierobežojumus.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

13. pants

Pārejas pasākumi attiecībā uz testēšanas metodēm

Atkāpjoties no 4. panta 1. un 2. punkta un 7. panta 2. punkta un līdz 2024. gada 15. jūlijam var veikt testēšanu, izmantojot metodi, kurā nematožu cistas izolē no atliekām, pēc tam veicot sugu noteikšanu un identifikāciju ar reālā laika *PCR* testu, pamatojoties uz *Beniers et al.* 2014, to metožu vietā, kas attiecībā uz attiecīgo kaitīgo organismu noteikšanu un identifikāciju uzskaitītas III pielikuma 1. punkta b) apakšpunktā.

14. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 11. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Attiecīgo augu saraksts, kas minēts 2. panta 3. punkta b) apakšpunktā

1. Saimniekaugi ar saknēm:

   Solanum lycopersicum L.

   Solanum melongena L.

2. Citi augi ar saknēm:

   Allium porrum L.

   Asparagus officinalis L.

   Beta vulgaris L.

   Brassica spp.

   Capsicum spp.

   Fragaria L.

3. Puķu sīpoli, gumi un sakneņi, uz kuriem neattiecas oficiāli apstiprinātie II pielikuma 1. punkta a) apakšpunktā minētie pasākumi un kuri audzēti augsnē un paredzēti pārstādīšanai, izņemot tos, uz kuru iepakojuma vai citā veidā ir norādīts, ka tie paredzēti pārdošanai galalietotājiem, kas nav iesaistīti profesionālā augu vai griezto ziedu audzēšanā:

   Allium ascalonicum L.

   Allium cepa L.

   Dahlia spp.

   Gladiolus Tourn. Ex L.

   Hyacinthus spp.

   Iris spp.

   Lilium spp.

   Narcissus L.

   Tulipa L.

II PIELIKUMS

Oficiālie pasākumi, kas minēti 3. panta 3. punkta c) apakšpunktā, 9. panta pirmās daļas b) un c) punktā un I pielikuma 3. punktā

1. Oficiāli apstiprinātie pasākumi, kas minēti 3. panta 3. punkta c) apakšpunktā, 9. panta pirmās daļas c) apakšpunktā un I pielikuma 3. punktā, ir šādi:

   a) dezinsekcija, ko ar atbilstošām metodēm veic tā, lai nepastāvētu nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks, vai

   b) augsnes novākšana, to noskalojot vai noberžot ar suku, līdz augsnes praktiski nav, tā, lai nepastāvētu nosakāms attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks, un augsnes atkritumu likvidēšana atbilstoši procedūrai, attiecībā uz kuru ir noteikts, ka nepastāv attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks.

2. Oficiāli apstiprinātie pasākumi, kas minēti 9. panta pirmās daļas a) punktā, ir nogādāšana pārstrādes vai šķirošanas uzņēmumā, kurā ir atbilstīgas un oficiāli apstiprinātas atkritumu likvidēšanas procedūras (arī attiecībā uz augsnes atkritumiem), kas nodrošina, ka nepastāv attiecīgā kaitīgā organisma izplatīšanās risks.

III PIELIKUMS

Paraugu ņemšana un testēšana, kas minēta 4. un 7. pantā

1. Paraugu ņemšanu un testēšanu oficiālajiem noteikšanas apsekojumiem, kā minēts 4. panta 1. un 2. punktā, veic šādi:

   ņem augsnes paraugu, kura standartlielums ir vismaz 1 500 ml augsnes/ha un kurš sastāv no vismaz 100 noņēmumiem/ha, vēlams, taisnstūrveida tīklā, kura platums ir ne mazāks kā 5 m un garums ir ne lielāks kā 20 m starp atsevišķu paraugu ņemšanas vietām, kas aptver visu ražošanas platību. Visu paraugu izmanto turpmākai pārbaudei, t. i., cistu ieguvei, sugu identifikācijai un attiecīgā gadījumā patotipa/virulences grupas noteikšanai.

   Testēšana, izmantojot šādas metodes attiecīgā kaitīgā organisma izdalīšanai, kas aprakstītas attiecīgajos apstiprinātajos un starptautiski atzītajos diagnostikas protokolos:

   a) attiecībā uz izdalīšanu – metodes, kuru pamatā ir *Fenwick* kanna, *Schuiling* centrifūga, *Seinhorst* elutriācijas tvertne vai *Kort* elutriācijas tvertne;

   b) attiecībā uz noteikšanu un identifikāciju – viens no šiem:

      i) *Globodera* cistu izolēšana no atliekām, pamatojoties uz cistu morfoloģiju, pēc kuras veic sugu identifikāciju, pamatojoties uz atsevišķu cistu un nematožu kāpuru morfoloģiju, apvienojumā ar konvencionālo *PCR* testu, pamatojoties uz *Bulman & Marshall*, 1997 ([1]) (ja ir šaubas par *G. tabacum* klātbūtni, papildus var veikt konvencionālo *PCR* testu, pamatojoties uz *Skantar et al.*, 2007 ([2]));

      ii) *Globodera* cistu izolēšana no atliekām, pamatojoties uz cistu morfoloģiju, pēc tam veicot identifikāciju, pamatojoties uz atsevišķu cistu un nematožu kāpuru morfoloģiju, apvienojumā ar reālā laika *PCR* testu, pamatojoties uz *Gamel et al.*, 2017 ([3]);

      iii) nematožu cistu izolēšana no atliekām, pēc kuras veic noteikšanu ar reālā laika *PCR* testu, pamatojoties uz *Gamel et al.*, 2017 ([3]).

2. Paraugu ņemšanu 7. pantā minētajam oficiālajam monitoringa apsekojumam, veic saskaņā ar vienu no šādām metodēm:

   a) 1. punktā aprakstītā paraugu ņemšana, kurā augsnes parauga lielums ir vismaz 400 ml/ha;

   b) vismaz 400 ml lielu augsnes paraugu mērķtiecīga ņemšana pēc vizuālas sakņu pārbaudes, ja ir redzami vizuāli simptomi, vai

   c) vismaz 400 ml lielu paraugu ņemšana pēc ražas novākšanas no kartupeļu augsnes, ja ir iespējams noteikt ražošanas platību, kurā attiecīgie kartupeļi audzēti.

   Testēšanu 7. pantā minētajam oficiālajam monitoringa apsekojumam, veic saskaņā ar 1. punktu.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, standarta paraugu lielumu var samazināt līdz vismaz 400 ml augsnes/ha katrā no šiem gadījumiem:

   a) pastāv dokumentāri pierādījumi par to, ka konkrētajā ražošanas platībā sešus gadus pirms oficiālā noteikšanas apsekojuma nav audzēti un nav atradušies kartupeļi vai I pielikuma 1. punktā uzskaitītie augi;

   b) pēdējos divos secīgos oficiālajos noteikšanas apsekojumos 1 500 ml augsnes/ha paraugos nav atrasts neviens attiecīgā kaitīgā organisma īpatnis, un pēc pirmā oficiālā apsekojuma nav audzēti kartupeļi vai I pielikuma 1. punktā uzskaitītie augi, izņemot tos, attiecībā uz kuriem saskaņā ar 4. panta 1. punktu jāveic oficiāls noteikšanas apsekojums;

([1]) *Bulman, S. R. & Marshall, J. W.* (1997). "Differentiation of Australasian potato cyst nematode (PCN) populations using the Polymerase Chain Reaction (PCR)." *New Zealand Journal of Crop and Horticultural Science* 25, 123. – 129. lpp.

([2]) *Skantar, A. M., Handoo, Z. A., Carta, L. K., Chitwood, D. J.* (2007). "Morphological and molecular identification of *Globodera pallida* associated with Potato in Idaho." *Journal of Nematology* 39(2), 133. – 144. lpp.

([3]) *Gamel, S., Letort A., Fouville D., Folcher L., Grenier E.* (2017). "Development and validation of real-time PCR assays based on novel molecular markers for the simultaneous detection and identification of *Globodera pallida*, *G. rostochiensis* and *Heterodera schachtii*." *Nematology* 19 (7):789-804.

c) pēdējā oficiālajā noteikšanas apsekojumā ir pārbaudīts vismaz 1 500 ml liels augsnes/ha paraugs un nav atrasts neviens attiecīgā kaitīgā organisma īpatnis vai attiecīgā kaitīgā organisma cistas bez dzīva satura, un kopš pēdējā oficiālā noteikšanas apsekojuma ražošanas platībā nav audzēti kartupeļi vai I pielikuma 1. punktā uzskaitītie augi, izņemot tos, attiecībā uz kuriem saskaņā ar 4. panta 1. punktu ir vajadzīgs oficiāls noteikšanas apsekojums.

4. Parauga lielumu var samazināt laukiem, kas lielāki par attiecīgi 8 ha un 4 ha, katrā no šiem gadījumiem:

a) saistībā ar 1. punktā minēto standartlielumu pirmajiem 8 ha piemēro minētajā punktā noteikto paraugu izmēru, bet katrā nākamajā hektārā šo izmēru var samazināt līdz pat 400 ml augsnes/ha;

b) saistībā ar 3. punktā minēto samazināto lielumu pirmajiem 4 ha piemēro minētajā punktā noteikto paraugu izmēru, bet katrā nākamajā hektārā šo izmēru var samazināt līdz pat 200 ml augsnes/ha.

5. Šā pielikuma 3. un 4. punktā minēto samazināto parauga lielumu var turpināt izmantot nākamajos 3. panta 1. punktā minētajos oficiālajos noteikšanas apsekojumos, kamēr attiecīgajā ražošanas platībā nekonstatē attiecīgos kaitīgos organismus.

6. Augsnes parauga standartlielumu var samazināt līdz vismaz 200 ml augsnes/ha, ja ražošanas platība atrodas teritorijā, kas ir atzīta par brīvu no attiecīgā kaitīgā organisma, un ja to nosaka, uztur un apseko saskaņā ar attiecīgajiem Fitosanitāro pasākumu starptautiskajiem standartiem (*ISPM* Nr. 4) ([4]).

7. Jebkurā gadījumā minimālais augsnes parauga lielums ir vismaz 200 ml augsnes no vienas ražošanas platības.

([4]) *ISPM 4. 1995. Requirements for the establishment of pest free areas*. Roma, *IPPC, FAO*. https://www.ippc.int/en/publications/614/.

IV PIELIKUMS

Apsekojuma veidne, kas minēta 3. un 6. pantā

Veidne, kurā norāda **kartupeļu cistu nematožu** apsekojuma rezultātus par iepriekšējā gada kartupeļu ražu.

Šo tabulu izmanto tikai jūsu valstī novākto kartupeļu apsekojuma rezultātiem.

Dalībvalsts vai teritorija	**Apsekojuma veids (noteikšanas/ monitoringa)**	**Kopējā apstādītā platība (ha)**	**Platība, no kuras ņemti paraugi** (1)	**Paraugu lielums**	**Invadētā teritorija pēc laboratoriskās testēšanas**				**Cita informācija**
					Tikai *G. 2. lpp.* (2)	**Tikai *G. r.*** (3)	(2)**G. 2. *lpp.* un *G. r.*** (3) **kopā vienā un tajā pašā ražošanas platībā**	**Kopējā invadētā platība**	

(1) Attiecas tikai uz monitoringa apsekojumiem.
(2) *G. p. = Globodera pallida.*
(3) *G. r. = Globodera rostochiensis.*

V PIELIKUMS

Kartupeļu šķirņu izturības pakāpes skaitliska izteikšana un protokols izturības testēšanai, kā minēts 8. panta 3. punktā

1. Izturības pakāpe

Konkrētas kartupeļu šķirnes relatīvo ieņēmību nosaka saskaņā ar tabulā norādītajiem rādītājiem un 2.16. punktā noteikto formulu. Rādītājs 9 atbilst visaugstākajam izturības līmenim.

Standarta rādītāju apzīmējumi saistībā ar kartupeļu šķirņu relatīvo ieņēmību pret attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem

Relatīvā ieņēmība (%) (RU)	Rādītājs
≤ 1	9
1<RU≤ 3	8
3<RU≤ 5	7
5<RU≤ 10	6
10<RU≤ 15	5
15<RU≤ 25	4
25<RU≤ 50	3
50<RU≤ 100	2
> 100	1

2. Izturības testēšanas protokols

2.1. Testu veic karantīnas iekārtās ārpus telpām, siltumnīcās vai telpās, kurās iespējams kontrolēt klimatu.

2.2. Testu veic traukos, kur katrā atrodas vismaz viens litrs augsnes vai cita piemērota substrāta.

2.3. Augsnes temperatūra testa traukos visā testa laikā nepārsniedz 25 °C, un tiek nodrošināta atbilstīga laistīšana.

2.4. Stādot testa vai kontroles šķirni, izmanto vienu kartupeļu acojamo pumpuru katrai testa vai kontroles šķirnei.

2.5. Visos testos par standarta ieņēmības kontrolšķirni izmanto kartupeļu šķirni 'Desirée'. Iekšējā kontrolē iespējams papildus pievienot pilnībā ieņēmīgas kontrolšķirnes ar vietēju nozīmi.

2.6. Testos, kuros nosaka izturību pret *Globodera rostochiensis* patotipiem Ro1 un Ro5 un *Globodera pallida* patotipiem Pa1 un Pa3, izmanto šādas attiecīgā kaitīgā organisma standartpopulācijas:

Ro1: populācija *Ecosse*

Ro5: populācija *Harmerz*

Pa1: populācija *Scottish*

Pa3: populācija *Chavornay*

Var pievienot citas populācijas ar vietēju nozīmi. Attiecībā uz šīm populācijām ir pieejama uzskaite par to, kā noteikts to patotips. Var pievienot jaunas virulentas populācijas, ņemot vērā to, kur šādas populācijas vēl var nebūt stabilas un patotipi vēl var nebūt noteikti.

2.7. Izmantotās standarta populācijas identitāti pārbauda ar atbilstošām metodēm. Ieteicams testa eksperimentos izmantot vismaz divas izturīgas šķirnes vai divus atšķirīgus standarta klonus ar zināmu izturības spēju.

2.8. Attiecīgā kaitīgā organisma inokulāts (*Pi*) sastāv no kopumā piecām inficētspējīgām olām un nematožu kāpuriem uz 1 ml augsnes. Attiecīgo kaitīgo organismu var inokulēt cistu veidā vai olu un nematožu kāpuru suspensijas veidā.

2.9. Inokulācijai izmantotā attiecīgā kaitīgā organisma cistu satura dzīvotspēja ir vismaz 70 %. Ieteicams izmantot 6–24 mēnešus vecas cistas un tieši pirms lietošanas vismaz četrus mēnešus tās uzglabāt 4 °C temperatūrā.

2.10. Uz katru attiecīgā kaitīgā organisma populācijas un testējamās kartupeļu šķirnes kombināciju ir vismaz četri atkārtojumi (trauki).

2.11. Testa ilgums ir vismaz trīs mēneši, un pirms eksperimenta beigšanas pārbauda attīstījušos mātīšu briedumu.

2.12. Attiecīgā kaitīgā organisma cistas no minētajiem četriem atkārtojumiem izdala un saskaita katram traukam atsevišķi.

2.13. Standarta ieņēmības kontrolšķirnes galīgo populāciju (*Pf*) izturības pārbaudes beigās nosaka, saskaitot cistas visos atkārtojumos un olas un nematožu kāpurus vismaz četros atkārtojumos.

2.14. Standarta ieņēmības kontrolšķirnes pieaugums (*Pf*/*Pi*) ir vismaz divdesmitkārtīgs.

2.15. Standarta ieņēmības kontrolšķirnes variācijas koeficients (*CV*) nepārsniedz 35 %. Vēlākā posmā var izmantot citus statistiskos testus, ja ir pierādījumi, ka šādi testi palielinās testa rezultātu precizitāti.

2.16. Testētās kartupeļu šķirnes un standarta ieņēmības kontrolšķirnes relatīvās ieņēmības attiecību izsaka procentuāli pēc šādas formulas:

$$Pf_{\text{testa šķirne}}/Pf_{\text{standarta ieņēmības kontrolšķirne}} \times 100\ \%.$$

2.17. Ja testētās kartupeļu šķirnes relatīvā ieņēmība ir 3 % vai vairāk, tad pietiek ar cistu saskaitīšanu. Ja relatīvā ieņēmība ir mazāka par 3 %, papildus cistām jāskaita arī olas un nematožu kāpuri.

2.18. Ja pirmajā gadā testu rezultāti uzrāda, ka šķirne ir pilnībā ieņēmīga pret patotipu (kad rādītājs ir < 3), tad nākamajā gadā šie testi nav jāatkārto.

2.19. Ja testētā šķirne nav pilnībā ieņēmīga pret patotipu (kad rādītājs ir ≥ 3), testa rezultātus apstiprina, veicot vēl vismaz vienu testu citā gadā. Relatīvās ieņēmības vidējo aritmētisko par diviem gadiem izmanto, nosakot rādītājus saskaņā ar 1. punktā noteikto tabulu.